

**UCHWAŁA NR IX/61/24
RADY MIEJSKIEJ W SZCZAWNIE-ZDROJU**

z dnia 30 grudnia 2024 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.) Rada Miejska w Szczawnie-Zdroju uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szczawna-Zdroju.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Szczawnie-Zdroju

Łukasz Różycki

Załącznik do uchwały Nr IX/61/24
Rady Miejskiej w Szczawnie-Zdroju
z dnia 30 grudnia 2024 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
DLA UZDROWISKOWEJ GMINY MIEJSKIEJ
SZCZAWNO-ZDRÓJ
NA LATA 2025 – 2027**

Szczawno-Zdrój 2024

SPIS TREŚCI:

I. WPROWADZENIE.....	4
II. CEL GŁÓWNY PROGRAMU.....	4
III. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU.....	4
IV. ADRESACI PROGRAMU.....	6
V. DIAGNOZA SPOŁECZNA.....	6
VI. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA PROGRAMU.....	8
VII. REALIZATORZY PROGRAMU.....	8
VIII. MONITORING I EWOLUCJA PROGRAMU.....	9
IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.....	9

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Współczesna rodzina boryka się z różnorodnymi problemami i trudnymi sytuacjami życiowymi, którym nie zawsze jest w stanie samodzielnie sprostać. Często zjawiskiem jest

niezaradność w pełnieniu ról społecznych, rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych i dysfunkcyjność rodziny w różnych obszarach. Wśród wielu rodzin procesy dysfunkcji nakładają się pokoleniowo. Rodzice w tych rodzinach przejawiają bezradność w pełnieniu funkcji rodzicielskiej, zarówno w aspekcie socjalno-bytowym, jak i realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Gminny Program Wspierania Rodziny zawiera najważniejsze działania podejmowane w celu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania tym rodzinom prawidłowego funkcjonowania. Realizowane zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie.

Pomoc na rzecz rodzin, którą w ramach programu oferuje Ośrodek Pomocy społecznej będzie nakierowana w pierwszej kolejności na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, a wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

II. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Głównym celem Programu jest odbudowanie utraconych lub osłabionych zdolności rodziny do pełnienia funkcji opiekuńczo wychowawczych poprzez wzmocnienie działań profilaktycznych i aktywizujących na rzecz rodziny celem pozostania lub powrotu dziecka do rodziny.

III. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:

- a) wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności:
- b) pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu dysfunkcji w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań wobec dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym,
- c) konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcyjność rodziny.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:

- a) objęcie dożywianiem uczniów szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych,
- b) monitorowanie zagrożeń dot. sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówką służby zdrowia na terenie Szczawna-Zdroju,
- c) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom potrzebującym w ramach ustawy o pomocy społecznej między innymi poprzez przyznawanie zasiłków.

3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:

- a) umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania a bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę,
- b) umożliwienie dzieciom z rodzin przeżywających trudności korzystania z pomocy świetlicy środowiskowej w Szczawnie-Zdroju,
- c) pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego,

d) pomoc w dostępie rodzinom do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

4. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących poprzez:

- a) bieżące monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych,
- b) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień –współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, podjęcie terapii dla ofiar oraz sprawców przemocy domowej - współpraca z policją i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy,
- c) motywowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej oraz do podjęcia pracy,
- d) motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową,
- e) współpraca z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym w szczególności ze szkołami, policją, strażą miejską, organizacjami pozarządowymi,
w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym,

5. Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:

- a) pomoc rodzinie, której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.

6. Podejmowanie działań profilaktycznych poprzez:

- a) udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu poprawę jakości życia rodzin.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do rodzin wychowujących dzieci, zamieszkałych na terenie Gminy Szczawno-Zdrój, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodziny w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

V. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gminę Szczawno-Zdrój na dzień 30.06.2024 roku zamieszkiwało 4915 mieszkańców. Ostatnio obserwuje się spadek liczby stałych mieszkańców w stosunku do lat wcześniejszych w 2023 roku zamieszkiwało 4969 osób, a w 2022 roku 5035 osób.

Gmina Szczawno-Zdrój jest gminą miejską ze statusem uzdrowiska, położoną w województwie dolnośląskim, powiecie wałbrzyskim o powierzchni 1.487 ha.

Na terenie gminy są zlokalizowane następujące jednostki: Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Przyjaciół Przyrody, Niepubliczne Przedszkole „Małe Misie”, Niepubliczne Przedszkole „Tu mieszka bajeczka”, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Teatr Zdrojowy, Przychodnia Zdrowia, Urząd Miejski i Ośrodek Pomocy Społecznej.

Na dzień 30.06.2024 roku liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wyniosła 146. Pomoc w postaci pracy socjalnej została udzielona 257 rodzinom. Ze wsparcia Asystenta rodziny korzysta 9 rodzin, a w nich 20 dzieci.

Świadczenia rodzinne otrzymało 215 rodzin.

Z funduszu alimentacyjnego skorzystało 9 rodzin.

Wyplacono 188 osobom zasiłek pielęgnacyjny.

Świadczenie pielęgnacyjne otrzymało 33 osoby.

Świadczenie rodzicielskie wyplacono 6 osobom.

Becikowe wyplacono dla 6 dzieci.

Świadczenia rodzinne wyplacono 142 rodzinom.

Na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Wałbrzychu wynika, że na dzień 30.06.2024 roku zarejestrowane jako bezrobotne były 93 osoby. Dla porównania w 2023 roku zarejestrowanych było 70 osób. Z danych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

w Wałbrzychu stan na 30.06.2024 r. wynika, że 11 dzieci z terenu Gminy Szczawno-Zdrój przebywa w pieczy zastępczej, w tym :

w rodzinach zastępczych 7 dzieci,

w placówce opiekuńczo-wychowawczej 4 dzieci.

Powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	82	113
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	2	2
Bezrobocie	31	58
Niepełnosprawność	41	53
Długotrwała lub ciężka choroba	54	62
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	2	3
W tym rodziny niepełne	1	2
Alkoholizm	5	8
Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2
Zdarzenia losowe	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0

VI.

Środki na realizację Programu będą pochodzić z budżetu Gminy Szczawno-Zdrój oraz z rządowych programów nakierowanych na wspieranie rodziny.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

Program będzie realizowany Przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczawnie-Zdroju we współpracy z podmiotami opisanymi w poniższej tabeli:

L.p.	Podmiot	Zadania/zakres współpracy
1.	Urząd Miejski w Szczawnie-Zdroju	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w	Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz

	Wałbrzychu	rodzin zagrożonych kryzysem. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo- wychowawcze.
3.	Sąd Rejonowy –Wydział Rodzinny i Nieletnich w Wałbrzychu	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
4.	Kuratorzy Sądowi	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń Sądu.
5.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczawnie-Zdroju	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty
6.	Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Szczawnie-Zdroju	Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
7.	Komisariat Policji w Szczawnie-Zdroju	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie Szczawna-Zdroju. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
8.	Zespół Szkolno -Przedszkolny w Szczawnie-Zdroju	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
9.	Klub Abstynenta Nowe Życie w Szczawnie –Zdroju oraz Świetlica środowiskowa w Szczawnie-Zdroju	Wspieranie osób i rodzin z problemem alkoholowym Wspieranie Rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizacja zabaw i zajęć sportowych.

VIII. MONITORING I EWOLUCJA PROGRAMU

W ramach monitoringu Programu będzie systematycznie i na bieżąco weryfikowana zgodność założeń z realizowanymi celami i działaniami. Monitorowanie i ewolucja Programu z założenia ma służyć sprawdzaniu czy zakładane rezultaty i planowane działania są realizowane. Ewaluacja Programu oparta będzie na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych sprawozdawczych pozyskiwanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej oraz inne podmioty i instytucje współpracujące.

Sprawozdanie z realizacji założeń niniejszego Programu, składane będzie corocznie Radzie Miasta Szczawna-Zdroju. Ponadto sporządzane będą sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny-przekazywane Wojewodzie Dolnośląskiemu w wersji elektronicznej za pośrednictwem systemu informatycznego.

IX .POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Koordynatorem Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Szczawna-Zdroju na lata 2025-2027 jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczawnie-Zdroju.

Realizacja programu będzie odbywać się w sposób ciągły. Efekty programu zależą będą głównie od współpracy podmiotów realizujących program.